

Анастасія Боярська

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

МЕТАФОРА У ТЕРМІНОЛОГІЇ РОЗМІНУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

В статті проаналізовано метафори у термінології розмінування, що є практично новою сферою досліджень для України. Проаналізовано види перекладу метафор та важливість її збереження у тексті.

***Ключові слова:** гуманітарне розмінування, термінологія, метафора, переклад.*

The article analyzes metaphors of humanitarian demining, which is a practical new field of translation studies for Ukraine. The types of metaphors' translation and the importance of its preservation in the text are analyzed.

***Key words:** humanitarian demining, terminology, metaphor, translation.*

Лексика гуманітарного розмінування є предметом досліджень науковців. Проте це практично нова сфера теоретичного термінологічного дослідження для України, тому виникла потреба у двомовному словнику вибухових пристроїв. Зазначено, що офіційна мова розмінування є англійська.

Об'єктом дослідження у термінології розмінування є метафора. А предметом дослідження є особливості перекладу метафори з англійської мови на українську.

Розвиток перекладознавчої науки характеризується зростанням інтересу до метафор. Останнім часом цей інтерес збільшується, адже до теперішнього часу немає точного визначення даного явища.

Виявляючи метафору у тексті, перекладач повинен вирішити, чи потрібно відобразити її у перекладі і як саме це зробити. Збереження метафори є дуже

важливим тому, що її втрата може призвести до того, що сенс буде переданий не повністю. Говорячи про адекватність перекладу, йдеться про вірну передачу засобами іншої мови інформативного змісту тексту та його функціональної спрямованості [5, с. 35]. При перекладі, зокрема метафор, важливо використовувати правильний спосіб перекладу, щоб відтворити оригінал тексту. Складність перекладу метафори пов'язана з відмінностями, які виникають у відповідних мовах. Наприклад, метафори які характерні для англійської мови, відсутні в українській, а які характерні в українській мові їх немає в англійській. Через це періодично виникає потреба зміни метафоричного образу. Тому існує «закон збереження метафори», відповідно до якого метафоричний образ повинен зберігатися при перекладі [2, с. 57]. Як пише П. Рікер, вилучення метафор оригіналу є «серйозними і досить поширеними засобами спотворення» авторського задуму [5, с. 127].

В. Н. Комісаров виділяє такі види перекладу метафор [4, с. 70]:

– переклад, що ґрунтується на схожому образі: *bull bomb* – призначена для розгону пропагандистських листів, пряме значення «бик бомба», *time* – міна-пастка уповільненої дії, пряме значення «час», *parcel* – міна-сюрприз у вигляді поштової посилки, пряме значення «посилка», *truck* – міна-сюрприз, що встановлюється на кузові вантажного автомобіля, пряме значення «вантажівка», *car* – міна-сюрприз, що встановлюється на кузові автомобіля, пряме значення «машина»;

– дослівний переклад метафори: *S-mine also known as «frog-mine»* – міна жаба – протипіхотна випригуюча осколкова міна кругового ураження, *PFM-1 also known as «butterfly mine»* – міна метелик – протипіхотна міна натискної дії радянського виробництва, *The OZM-3, OZM-4 and OZM-72 called «witch»* – міна відьма – протипіхотна вистрибуюча осколкова міна кругового ураження;

– неметафоричне пояснення: *Clacker (rattle, rattlesnake)* – (прямий переклад: тріскачка), пристрій для підриву протипіхотних мін направленої дії уручну; *area denial* (прямий переклад: заперечення площі) – міна касетного спорядження,

*VI Всеукраїнська науково-практична конференція
студентів, аспірантів і молодих учених
«МОВНИЙ ПРОСТІР СЛОВ'ЯНСЬКОГО СВІТУ»*

призначена для знищення залізобетонних конструкцій, укриттів літаків та військової техніки, злітно-посадкових смуг, аеродромів, шосейних шляхів, військових кораблів; art light (прямий переклад: художнє світло) – кодове ім'я для бомбардувальників B-52 ударів уздовж камбоджійсько-в'єтнамського кордону; claught (пряме значення: клеймор, тобто меч) – протипіхотна міна направленої дії.

Буквальний переклад метафор у термінології розмінування не є достовірним, в результаті якого виникає інший переклад мови. Тому в цьому випадку правильно вдатись до неметафоричного пояснення.

Отже, дослідження термінології гуманітарного розмінування є практично новою сферою та створює попит на перекладачів, адже виникає потреба в англо-українському словнику вибухових речовин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонівська М. О. Головні особливості функціонування та перекладу метафор у сфері публіцистичного дискурсу. Київ 2016.
2. Бакун О. В. Метафора у політичному дискурсі. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.dspace.nbuiv.gov.ua>
3. Комісаров В. Н. Лінгвістика перекладу. М.: Міжнародні відносини. 1980. – 167 с.
4. Пальчевська О. С., Губич П. В. Гуманітарне розмінування в Україні: комунікація, термінологія, словник . Львів 2018.
5. Рикер П. Живая метафора. *Теория метафоры*. М.: Прогресс, 1990. 455 с